

Program Hvězdárny a planetária v Hradci Králové — duben 2013

Otvírací dny pro veřejnost jsou středa, pátek a sobota. Od 20:00 se koná večerní program, ve 21:30 začíná večerní pozorování. V sobotu je pak navíc od 15:00 pozorování Slunce a od 16:00 program pro děti. Podrobnosti o jednotlivých programech jsou uvedeny níže. Vstupné 15,- až 60,- Kč podle druhu programu a věku návštěvníka. Změna programu vyhrazena.

Pozorování Slunce soboty v 15:00
projekce Slunce dalekohledem, sluneční skvrny, protuberance, sluneční aktivita, při nepřiznivém počasí ze záznamu

Program pro děti soboty v 16:00
jarní hvězdná obloha s astronomickou pohádkou **O holíčce, která si chtěla hrát s hvězdami** v planetáriu, dětské filmy z cyklů Rákosníček a hvězdy a Potkali se u Kolína, ukázka dalekohledu, při jasné obloze pozorování Slunce

Večerní program středy, pátky a soboty ve 20:00
jarní hvězdná obloha v planetáriu, výstava, film, ukázka dalekohledu, aktuální informace s využitím velkoplošné videoprojekce

Večerní pozorování středy, pátky a soboty ve 21:30
ukázky zajímavých objektů večerní oblohy, *jen při jasné obloze!*

Přednášky

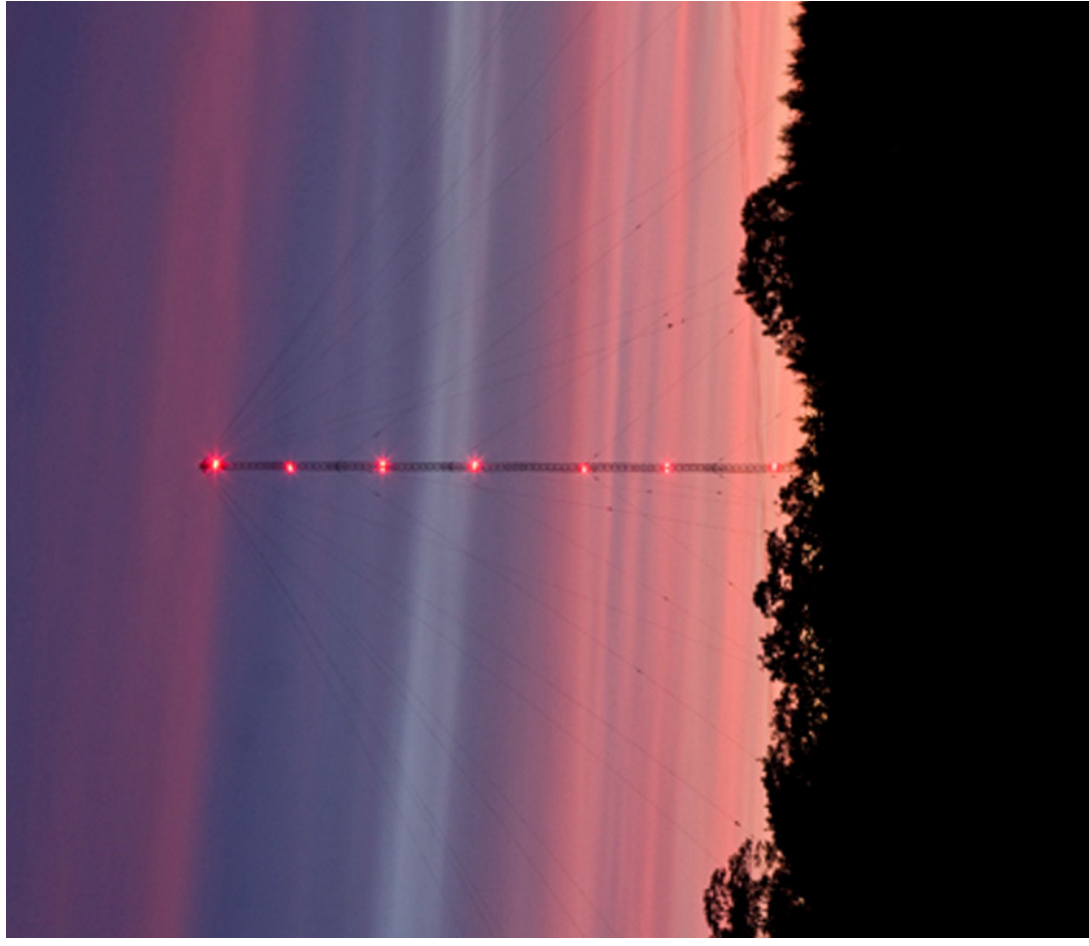
sobota 6. 4. v 18:00 — **Špicberky** (putování do nitra polárních ledovců) — přednáší Josef Řehák, Speleo Hradec Králové

sobota 13. 4. v 18:00 — **Havaj II.** (perla Pacifiku) — přednáší Doc. RNDr. Vanda Boštilková, Ph.D.

sobota 20. 4. v 18:00 — **Švédsko očima hradeckých hvězdářů** (Německem do Švédska na kole nejen za Tychonem Brahe) — přednáší Mgr. Karel Bejček a Bc. Lenka Trojanová

Výstavy

Duše vesmíru — obrazy trutnovské malířky Dany Stolinové inspirované vesmírem po - pá 9-12 a 13-15, st a pá též 20, so 16 a 20

SLOVO ÚVODEM. Jako první je dnes nutno zmínit článek Radka Mrlláka, který na hvězdárně provozoval rádiový přijímač, díky němuž můžeme návštěvníkům ukazovat sluneční erupce i při zataženém obloze. Tomáš Locker upozorňuje na pozoruhodné úkazy; na jejich spatření je ovšem potřebná jasná obloha. Miloš Boček přináší obsáhlý přehled o supernovách, které explodovaly v roce 2011.

Jaromír Čiesla nás nakonec seznamuje se slunečními hodinami třetího kvartálu. Krátce přispěl i pan Landsman zprávou o setkání rakouských slunečních hodinářů.

Miroslav Brož

Obsah

Radovan Mrllák: <i>Monitor náhlých ionosférických poruch</i>	3
Tomáš Locker: <i>Děni na obloze v dubnu až červnu 2013</i>	7
Miloš Boček: <i>Vizuálně pozorované supernovy v roce 2011</i>	8
Jaromír Čiesla: <i>Hodiny třetího kvartálu</i>	22
Bohumil Landsman: <i>Setkání v St. Egyden am Steinfeld</i>	27
<i>Program Hvězdárny a planetária v Hradci Králové</i>	28

Titulní strana — Vysílač Skelton v Anglii, který je využíván pro monitorování ionosférických poruch. Převzato ze adresy (http://lindaphotos.files.wordpress.com/2009/09/trans_thursdaysunset_edited-2.jpg). K článku na str. 3.

Povětroň 1/2013; Hradec Králové, 2013.
Vydala: **Astronomická společnost v Hradci Králové** (6. 4. 2013 na 266. setkání ASHK)
ve spolupráci s **Hvězdárnou a planetáriem v Hradci Králové**
vydání 1., 28 stran, náklad 100 ks; dvoudměsíčník, MK ČR E 13366, ISSN 1213-659X
Redakce: Miroslav Brož, Martin Cholasta, Josef Kujal, Martin Lehký,
Miroslav Ouhrabka, Lenka Trojanová a Miloš Boček
Předplatné tištěné verze: vyřizuje redakce, cena 35,- Kč za číslo (včetně poštovního)
Adresa: ASHK, Národních mučedníků 256, Hradec Králové 8, 500 08; IČO: 64810828
e-mail: (ashk@ashk.cz), web: (<http://www.ashk.cz>)

Setkání v St. Egyden am Steinfeld

Bohumil Landsman

Ve dnech 21. a 22. září proběhlo v obci St. Egyden am Steinfeld (Dolní Rakousko) setkání příznivců slunečních hodin (Arbeitsgruppe Sonnenuhren im Österreichischen Astronomischen Verein). Zahájení se zúčastnil i prezident Rakouské astronomické společnosti prof. Weber, jehož účast na setkání není výjimečná.

Páteční odpoledne bylo věnováno krátkým referátům na téma sluneční hodiny. Celkově zaznělo deset příspěvků. Zajímavé bylo téma sluneční hodiny na poštovních známkách. Byly prezentovány fotografie známek z celého světa. Jako raritu uvedu poštovní známku z Číny a Dominikánské republiky.

Další referát se zabýval přenosnými slunečními hodinami ve sbírkách Universal-museum Joanneum ve Štýrském Hradci (Graz). Tamní sbírka čítá asi 120 kusů, což ji řadí na první místo mezi kolekcemi přenosných slunečních hodin v Rakousku. Všechny podstatné typy jsou zastoupeny jedním nebo více exempláři. K nejzajímavějším kusům nepochybně patří 155 cm vysoké sloupcové sluneční hodiny od Hieronyma Lauterbacha z roku 1546 a sklápovací hodiny z roku 1455 jejichž tvůrcem je Georg von Feuerbach.

Jiný referát se zabýval středověkými hodinami, které ukazují časy jednotlivých modliteb z Denní modlitby Církve (Breviář). Prezentovány byly i nové webové stránky společnosti (<http://www.gnomonica.at>). Část jejich obsahu je ve členské sekci, tedy pro nečleny nepřístupná.

V sobotu se uskutečnil celodenní autobusový výlet za slunečními hodinami do měst Wiener Neustadt a Neunkirchen a jejich okolí. Viděli jsme i sluneční hodiny, které byly dva dny staré. Při sobotním výletu za slunečními hodinami dokonce zazněly celkem dvě básně opěvující sluneční hodiny. Autorem básní byl jeden ze členů spolku.

*